

UCHWAŁA Nr .../15
Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego
z dnia2015r.

w sprawie wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Na podstawie art. 18 pkt 20, art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (jednolity tekst Dz. U. z 2013r. poz. 596 z późn. zm.), art. 23 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwala co następuje:

§ 1.

Wyznacza się Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu (POChK), zwany dalej „Obszarem”, o powierzchni 26 484,69 ha, w skład którego wchodzi części obszarów gmin: Daleszyce (6 138,62 ha), Górnio (2 968,90 ha), Łączna (1 688,78 ha), Masłów (7 773,41 ha), Morawica (3 482,52 ha), Miedziana Góra (1 633,33 ha), Piekoszów (981,12 ha), Suchedniów (109,97 ha), Zagnańsk (1 708,04 ha).

§ 2

1. Opis granic Obszaru, o którym mowa w § 1 zawiera załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Położenie Obszaru i jego granice oznaczono na mapie stanowiącej załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

W obszarze POChK wydziela się następujące strefy krajobrazowe:

- A** – tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łęgowe i olsy; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny;
- B** – tereny kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łęgowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny;
- C** – obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższymi rygorami ochronnymi, spośród wyznaczonych stref.

§ 4

1. Na terenie strefy krajobrazowej **A** ustala się następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- a) zachowanie cennych ekosystemów;
 - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; dążenie do zachowania właściwych parametrów siedlisk leśnych; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
 - b) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
 - c) zachowanie dolin rzek i cieków w stanie zbliżonym do naturalnego, poprzez utrzymywanie w niezmiennym stanie terenów zalewowych oraz odtworzenie naturalnych polderów,
 - d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
 - e) utrzymanie właściwego poziomu i jakości wód;
 - likwidacja części rowów melioracyjnych, poprzez odstąpienie od ich konserwacji,
 - rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę,
 - uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
 - tworzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków poprzez odstąpienie od ich użytkowania i wprowadzenie pasów ochronnych roślinności,
 - ograniczenie zużycia nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci,
 - f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi, poprzez zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrza widokowych;
 - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku.
1. Na terenie strefy krajobrazowej **B** ustala się następujące cele i działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:
- a) zachowanie cennych ekosystemów;
 - utrzymanie lub przywrócenie tradycyjnego użytkowania półnaturalnych zbiorowisk roślinnych (łąki, murawy) m.in. poprzez promowanie i wdrażanie programów rolno-środowiskowych,
 - prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej; stosowanie rębni gniazdowej w cennych płatach siedlisk; zachowanie powierzchni starodrzewi poprzez wyłączenie z użytkowania,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
 - b) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
 - c) ochrona dużych kompleksów leśnych i stref ekotonowych;
 - odnawianie drzewostanów zgodnych z typem siedliska,
 - zapobieganie fragmentacji obszarów leśnych przy realizacji inwestycji,
 - zachowanie i zwiększanie powierzchni zalesionych,

- zalesianie poza powierzchniami cennych przyrodniczo siedlisk,
- likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- d) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- e) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,
- f) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
 - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,
- g) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
 - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,
- h) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
 - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych,
 - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych,
 - edukacja.

2. Na terenie strefy krajobrazowej C ustala się następujące cele i działania związane z ochroną krajobrazową i kulturową:

- a) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
 - edukacja ekologiczna,
 - ochrona poprzez zapewnienie właściwego stanu siedlisk,
 - likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci;
- b) utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych, poprzez uwzględnienie połączeń ekologicznych w planowaniu przestrzennym,
- c) zachowanie istniejącej mozaiki krajobrazu;
 - promowanie ekstensywnych systemów gospodarowania,
 - utrzymanie trwałego użytkowania gruntów rolnych,
- d) ochrona powierzchni ziemi przed procesami erozyjnymi;
 - zalesianie lub utrzymywanie roślinności łąkowej i murawowej na terenach najbardziej narażonych na erozję,
 - stosowanie orki w poprzek stoku na terenach użytkowanych rolniczo,
- e) ochrona atrakcyjnych panoram i wnętrz widokowych;
 - powstrzymywanie procesów naturalnej i wtórnej sukcesji,
 - uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zachowania stref dalekiego widoku,
- f) zachowanie wartości kulturowych obszaru;
 - promowanie w budownictwie i zagospodarowaniu przestrzennym tradycyjnego stylu architektonicznego budownictwa,
 - rewitalizacja obiektów zabytkowych,
 - poszerzanie katalogu obiektów zabytkowych,
 - promowanie zieleni przydomowej, w tym szczególnej wartości wielokwiatowych ogrodów przydomowych,
 - edukacja.

§ 5

1. Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej **A** zakazuje się:
 - 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
 - 6) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:
 - 1) zadrzewień śródpolnych określonych w pkt. 3, występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: Lz, Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps;
 - 2) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych nie dotyczy konieczności zapewnienia dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
 - 3) zakazów określonych w pkt. 2 i 4, w przypadku realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki;
 - 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko określonych w pkt. 2, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.
3. Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej **B** zakazuje się:
 - 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

4. Zakazy, o których mowa w ust. 3 nie dotyczą:
 - 1) zakazu określonego w pkt. 3, w stosunku do zadrzewień śródpolnych występujących na gruntach oznaczonych w ewidencji gruntów inaczej niż: Lz, Lz-R, Lz-Ł, Lz-Ps;
 - 2) zakazu określonego w pkt. 3, w przypadku zadrzewień przydrożnych kolidujących z zapewnieniem dostępu (zjazdu) z nieruchomości do drogi publicznej;
 - 3) realizacji inwestycji w zakresie budowy urządzeń elektrowni wodnych poza głównym nurtem rzeki, określonych zakazem w pkt. 2;
 - 4) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, określonych zakazem w pkt. 2;
5. Na obszarze POChK w strefie krajobrazowej C nie ustala się zakazów.

§ 6

Nadzór nad Obszarem sprawuje Marszałek Województwa Świętokrzyskiego.

§ 7

Traci moc Uchwała Nr XXXV/618/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013r. dotycząca wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego poz. 3310).

§ 8

Uchwała wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Sejmiku

Arkadiusz Bąk

Uzasadnienie

Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu został wyznaczony Uchwałą Nr XXXV/618/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnieniu funkcji korytarzy ekologicznych.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu, likwidacja lub zmiana granic tych obszarów, a także ustalanie zakazów obowiązujących na nich następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, po zaopiniowaniu przez właściwe miejscowo rady gmin oraz po uzgodnieniu projektu uchwały sejmiku z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Przeprowadzona w 2014r. inwentaryzacja przyrodnicza Podkieleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, zobrazowała zasoby środowiska i obecne w/w obszarze zagrożenia, a w konsekwencji określiła potrzeby ochrony tego obszaru. W oparciu o zasobność elementów przyrodniczych, atrakcyjność geomorfologiczną, hydrologiczną, kulturową i turystyczną, wyznaczono obszary o zróżnicowanych walorach. Wyniki waloryzacji stanowiły podstawę do wyznaczenia obszaru POChK o powierzchni 26 484,69 ha wraz ze strefami o różnym reżimie ochronnym. Strefa A (o najwyższych wartościach) zajmuje około 5,2% obszaru, strefa B (o umiarkowanych wartościach) – 39,3%, pozostałe 55,5% to tereny o najniższych wartościach w skali obszaru (strefa C), dla których ustalono najniższe rygory ochronne. Dla stref A i B zaproponowano stosowne zakazy (z katalogu zakazów z Ustawy o ochronie przyrody). Dobór zakazów oraz zaproponowanych odstępstw od tych zakazów, podyktowany był, z jednej strony troską o zachowanie wartości przyrodniczych, a z drugiej strony uwzględnieniem potrzeb społecznych i gospodarczych. Natomiast dla strefy C odstąpiono od ustanowienia zakazów, ze względu na to, iż są to tereny zabudowane, użytkowane rolniczo oraz w dużym stopniu przekształcone przez człowieka.

Poszczególne strefy obejmują tereny charakteryzujące się zbliżonymi wartościami przyrodniczo-krajobrazowymi, podobną strukturą użytkowania i pełnioną funkcją przyrodniczą (korytarze ekologiczne, ostoje cennych ekosystemów i gatunków). Granice poszczególnych stref krajobrazowych poprowadzono po obiektach terenowych o charakterze naturalnym (ściana lasu, dolina cieku, grzbiet wzniesienia itp.), rzadziej sztucznym (drogi, linie kolejowe, linia zabudowy). W przypadku strefy A, w większości przypadków jej przebieg został ustalony po granicach działek katastralnych, w szczególnych przypadkach zastosowano przebieg wzdłuż obiektów topograficznych. Podczas wydzielenia stref wykorzystano wyniki inwentaryzacji przyrodniczej oraz aktualne ortofotomapy obszaru.

Dla każdej ze stref określono cele działań ochronnych oraz zaproponowano działania ochronne dla ich realizacji. Cele i odpowiednie do nich działania ustalono w oparciu o zasoby i wartości przyrodnicze, m.in. obecność i stan zachowania siedlisk i gatunków, potencjał środowiska, krajobrazowe - walory widokowe, kulturowe - obecność i stan zachowania obiektów zabytkowych oraz zidentyfikowane w terenie zagrożenia.

Wyznaczone strefy krajobrazowe obejmują:

A – tereny dolin rzecznych i cieków pełniące funkcje korytarzy ekologicznych oraz torfowiska i inne tereny podmokłe, w tym lasy łąkowe i olsy; są to obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt, a jednocześnie tereny bardzo wrażliwe na zmiany dokonywane w środowisku; strefa ta posiada najwyższy rygor ochronny;

- B** – tereny zwartych kompleksów leśnych (z wyłączeniem lasów łągowych i olsów, które zostały zaliczone do strefy A), murawy kserotermiczne i napiaskowe; są to siedliska niezależne od poziomu wód gruntowych; obejmują tereny cenne przyrodniczo, często siedliska chronione, skupiające rzadkie i chronione gatunki roślin i zwierząt; strefa posiada wysoki rygor ochronny;
- C** – obszary poza strefami A i B; tereny zabudowy, użytkowane rolniczo, przekształcone przez człowieka; strefa odznacza się najniższym rygiem ochronnym.

Rozpoznanie stanu zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz przeprowadzona wieloaspektowa waloryzacja obszaru dała podstawę do przeprowadzenia rewizji granic POChK, w wyniku której wyłączone zostały 2 fragmenty o łącznej powierzchni 98,88 ha.

Fragment 1 - okolice Zagórza, obejmujący kamieniołom „Bukowa Góra”. Powierzchnia tego fragmentu wynosi 11,954 ha. Teren ten nie przedstawia wartości przyrodniczych ani krajobrazowych i stanowi negatywny akcent w kompozycji krajobrazu. Jest to obszar przemysłu wydobywczego, którego intensywna działalność przyczyniła się do znaczącego przekształcenia środowiska naturalnego oraz degradacji krajobrazu. Dodatkowo przemysł wydobywczy powoduje uciążliwości w postaci emisji hałasu oraz zapylenia powietrza. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, że jest to teren o najniższych walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Doszło tu do bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach. Teren jest również nieprzydatny z punktu widzenia możliwości zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem;

Fragment 2 – obejmujący tereny piaskowni „Brzeziny” na północny-zachód od Morawicy. Powierzchnia tego fragmentu wynosi 86,926 ha. Teren ten nie przedstawia wartości przyrodniczych ani krajobrazowych, gdyż występujący tu krajobraz sklasyfikowano jako zdegradowany. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, że jest to teren o niskich walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Doszło tu do bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach. Teren jest również nieprzydatny z punktu widzenia możliwości zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem.

W związku z powyższym zachodzą przesłanki określone w art. 23 ust. 2 *Ustawy o ochronie przyrody* do zmiany granic obszaru.

Niniejszy projekt został przesłany do uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Kielcach oraz konsultacji z Świętokrzyską Radą Działalności Pożytku Publicznego, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.